

Onderwerp	Onderdeel	Basis	Samen op weg	Goed	Uitstekend	Aantekeningen
1. Pedagogisch handelen	1.1 <i>Sensitieve responsiviteit</i>	De PM'ers treden alle kinderen in gedrag en taalgebruik open en met respect tegemoet.	De PM'er creëren een veilig en positief klimaat in de groep.	De PM'ers betrekken alle kinderen bij het pedagogisch handelen. Het blijkt dat kinderen zich veilig en gewaardeerd voelen.	Het pedagogisch handelen is respectvol. PM'ers hebben hoge realistische verwachtingen van het kind.	
	1.2 <i>Respect voor de autonomie</i>	PM'ers waarderen de eigenheid van het individuele kind.	PM'ers weten aan te sluiten bij de behoeften, voorkeuren en temperament van het individuele kind.	PM'ers bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen door: ideeën en oplossingen van de kinderen te volgen, voldoende ruimte en vrijheid geven om zelf keuzes te maken in hun spel en om op hun eigen manier te spelen.	PM'ers geven de kinderen gelegenheid om zelf oplossingen te bedenken en keuzes te maken. Ze hanteren het dagprogramma flexibel. Bij individueel contact geven ze het kind de leiding.	
	1.3 <i>Structuur en afspraken</i>	Er is aandacht voor structuur en afspraken op de groep. De 3e PM'er richt zich hierbij specifiek op de jongste kinderen.	PM'ers stimuleren de zelfstandigheid van de kinderen door (gedrags)regels, rituelen en het dagritme te visualiseren. De dagritme kaarten worden gebruikt als ondersteuning. De PM'ers nemen de kinderen hierin mee.	PM'ers hebben zicht op en aandacht voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben bij het volgen van de structuur en afspraken.	Individueel en in kleine groepjes worden kinderen begeleid in het toepassen van de structuur en afspraken. De activiteiten die door de 3de PM'er worden aangeboden zijn gericht op de ondersteuningsbehoeften van de jongste kinderen zodat zij op een passende manier deel kan nemen aan het activiteiten aanbod binnen de locatie.	
2. Educatief handelen	2.1 <i>Interactie begeleiden</i>	PM'ers bevorderen samen spelen samen delen. PM'ers benoemen gewenst gedrag, positieve communicatie en geven de kinderen de tijd om te reageren.	PM'ers bevorderen de interactie tussen kinderen onderling tijdens activiteiten (verbaal en nonverbaal).	PM'ers bevorderen interactie tussen kinderen tijdens vrije spel momenten.	PM'ers begeleiden bij het oplossen van conflicten. Hierbij luisteren ze naar de kinderen en laten ze zelf naar een oplossing zoeken evt m.b.v. suggesties of open vragen.	
	2.2 <i>Ontwikkelingsstimulering</i>	PM'ers werken aan alle ontwikkelingsgebieden tijdens gerichte en vrije activiteiten met kinderen.	De PM'er verkent het spel van de kinderen door te observeren.	De PM'er verbindt zich aan het spel van de kinderen, er wordt meegespeeld. PM'ers zijn voortdurend bezig met gerichte activiteiten die bijdragen aan de vervolg stap in de ontwikkeling van kinderen en sluiten bewust aan bij de zone van naaste ontwikkeling.	Het spel wordt door de pedagogisch medewerker verrijkt, er wordt iets nieuws aan het spel toegevoegd met het doel spelhandelingen van het kind op een hoger niveau te brengen. PM'er sluit aan bij de zone van de naaste ontwikkeling. PM'ers anticiperen ook op spontane gebeurtenissen om bewust bezig te zijn met de bijdrage aan de ontwikkeling bij kinderen.	

	2.3 Praten en uitleggen	PM'ers benoemen gedurende alle momenten van de dag wat ze zien en wat kinderen ervaren om zo de taalontwikkeling te vergroten.	Naast het praten en uitleggen ondersteunen PM'ers de taal met voorbeelden of door te laten zien.	PM'ers besteden bewust aandacht aan de taalontwikkeling van ieder kind. Ze houden hierbij rekening met het taalniveau en proberen door middel van levensechte voorbeelden en dingen zelf ervaren kapstukken te creëren, zodat kinderen de taal ook gaan begrijpen.	Er is een taalrijke omgeving, PM'ers stellen open vragen en gebruiken 'gevorderd taalgebruik', moeilijke woorden worden niet ontweken. Het taalgebruik wordt ondersteund door bijv: ingaan op reacties, open vragen stellen, herhalen en uitbreiden (bijv. taal toevoegen) en benoemen van handelingen.	
3. Aanpak en aanbod	3.1 VVE programma & aanvullend materiaal	Het VVE programma wordt gevolgd, hierbij komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod.	PM'er zet bewust in op verschillende ontwikkelingsgebieden en verwerkt dit in de activiteitenplanning van de groep.	PM'ers delen kinderen op basis van de gegevens uit het volgsysteem in bij een passend niveau met bijbehorend aanbod.	Het VVE programma en aanvullend VVE aanbod is bereideneerd en volledig afgestemd op wat de kinderen in de groep nodig hebben.	
		PM'ers gebruiken de woordkaarten van Praten met Pim bij de thema's van het VVE programma.	PM'ers bieden de woordkaarten van Praten met Pim en de woorden uit het VVE programma aan volgens stap 1 & 2 van de NT2 didactiek. Waarbij gebruik gemaakt wordt van de praatplaten van Praten met Pim.	PM'ers bieden de woordkaarten van Praten met Pim en de woorden uit het VVE programma aan volgens stap 1, 2 & 3 van de NT2 didactiek. Waarbij gebruik gemaakt wordt van de praatplaten van Praten met Pim en cooperatieve leerstrategieën.	PM'ers bieden de woordkaarten van Praten met Pim en de woorden uit het VVE programma aan volgens stap 1 t/m 5 van de NT2 didactiek. Daarbij wordt gebruik gemaakt van cooperatieve leerstrategieën en consolideerkaarten.	
	3.2 Doelgerichte planning	PM'ers stellen per thema een weekplanning en dagschema op volgens de principes van het gebruikte VVE programma.	PM'ers bereiden (doelgericht) een thema voor (x aantal weken). Vertalen dit aanbod naar weekplanningen en houden dit systematisch bij. Hierbij wordt aangesloten bij actuele gebeurtenissen.	PM'ers kijken tussentijds of de themaplanning nog aansluit en sluiten aan op actuele gebeurtenissen.	PM'ers sturen en stellen de themaplanning bij vanuit een continue proces. Er wordt adhoc afgestemd op veranderende behoeftes van de doelgroep waarbij de betrokkenheid van de kinderen het uitgangspunt is.	
		Er wordt een dagplanning gevolgd met een variatie aan activiteiten, passend bij de methode waarmee gewerkt wordt.	De tijd voor activiteiten wordt ook daadwerkelijk efficiënt benut.	Gedurende de dag worden, buiten geplande activiteiten om, worden kansen gezien om aan doelen te werken.	Gedurende de dag worden alle kansen gezien en gegrepen en wordt hiernaar gehandeld. Overgangsmomenten worden hierbij goed benut.	
	3.3 Aanbod	Aanbod is gebaseerd op (SLO)doelen en ontwikkelingsbehoeften van kinderen.	Het aanbod is gevarieerd en betekenisvol voor de kinderen. Streefdoelen worden bepaald voor (sub)groep(en).	Opbrengst van aanbod en de hierin gestelde doelen wordt systematisch geanalyseerd en geevalueerd.	De opbrengst van analyse en evaluatie worden verwerkt in de doelen voor het volgende thema.	
		Het aanbod wordt afgestemd op de leeftijd van het kind.	Het aanbod wordt afgestemd op de ontwikkeling en behoefte van het kind.	Het aanbod wordt afgestemd op de ontwikkeling en behoefte van het kind en kent een heldere opbouw in moeilijkheid van de activiteit.		
		Er is dagelijks aandacht voor bewegen; zowel binnen als buiten. Conform de organisatie doelstelling.	Minimaal 30 minuten naar buiten. De pm'er beweegt mee, geeft het goede voorbeeld.	Routines om beweging in te bouwen. Daarnaast is aandacht voor bewegend leren.	Er is in de weekplanning structureel tijd voor bewegend leren en beweeg activiteiten die aansluiten bij het thema en het activiteitenaanbod. Spelaanbod en materialen variëren (klimmen klauteren, rennen, hoepels, ballen, enz.)	

4. Rijke speelleeromgeving	4.1 Hoeken	De ruimte biedt rust en veiligheid en er zijn verschillende hoeken.	De inrichting sluit aan bij de behoeftes van de kinderen, de speelhoeken zijn duidelijk vormgegeven. De pm-ers weten welke speelhoeken wel en welke niet bij elkaar passen. De functie van de hoeken is voor de kinderen herkenbaar.	De inhoud, inrichting en spelmateriaal van de hoeken sluiten aan bij het thema. Het is afgestemd op speelleerbehoeftes van de kinderen, afgebakend, met een duidelijke functie en middels symbolen over inhoud aangegeven. De hoeken zijn voor de kinderen middels symbolen/foto's aangegeven.	Hoeken worden bewust geobserveerd, geëvalueerd en aangepast op spelgebruik passend bij het thema.	
	4.2 Materialen	Het spelmateriaal staat op ooghoogte van de kinderen het aanbod is passend bij de leeftijd.	Het spelmateriaal is uitdagend en het aanbod wordt afgewisseld passend bij het thema.	Er is open spelmateriaal dat op meerdere manieren kan worden gebruikt om de fantasie te stimuleren. Niet al het spelmateriaal komt uit de winkel of is als speelgoed ontworpen, er wordt ook gebruik gemaakt van echte materialen.	De materialen nodigen kinderen uit verdieping aan te brengen in hun spel.	
5. Ontwikkeling volgen	5.1 Observeren	PM'ers observeren de kinderen tijdens het uitvoeren van de activiteiten. De observaties worden vastgelegd op, door het volgsysteem, aanbevolen momenten. Er wordt gekeken naar de vier ontwikkelingsgebieden: sociaal emotioneel, motoriek, taal en rekenen.	PM'ers observeren de kinderen dagelijks op de vier ontwikkelingsgebieden en leggen deze observaties vast.	PM'ers observeren de kinderen dagelijks en doelgericht op de vier ontwikkelingsgebieden. Ze leggen observaties vast en analyseren de gegevens.	PM'ers observeren de kinderen dagelijks en doelgericht op de vier ontwikkelingsgebieden. Zij analyseren systematisch gegevens uit het volgsysteem om een beredeneerd aanbod te kunnen doen.	
	5.2 Differentiëren	PM'ers maken op basis van observaties een doelgericht aanbod voor de hele (grote) groep.	PM'ers maken op basis van observaties een doelgericht aanbod voor kleine groepjes (groepsplan).	PM'ers stellen een doelgericht aanbod op voor kleine groepjes, op basis van dagelijkse (doelgerichte) observaties en analyse van gegevens uit het observatiesysteem.	PM'ers differentiëren in hun gehele aanbod (PM'er gestuurde activiteiten en zelfgekozen activiteiten). PM'ers stemmen hun handelen en interactie af op het gedrag en de ontwikkeling van de kinderen in de groep gedurende alle activiteiten.	
	5.3 (Extra) ondersteuning/begeleiding	Gegevens uit het observatiesysteem worden gebruikt om kinderen zo goed mogelijk te ondersteunen. Daar waar nodig wordt de pedagogisch coach of IB'er ingeschakeld. Ouders worden geïnformeerd.	Gegevens uit het observatiesysteem worden actief en planmatig gebruikt om de ondersteuning aan te passen aan de behoefte van het kind. In overleg met ouders en in samenwerking met de pedagogisch coach/ IB'er.	PM'ers leggen vast welke doelen ze nastreven, welk aanbod en welke begeleiding ingezet wordt. Naast de ped coach/IB'er kunnen externe instanties hulp bieden.	Ouders van VVE geïndiceerde kinderen worden aantoonbaar actief betrokken bij het verminderen van de achterstand.	
	5.4 Evalueren	Na een vastgestelde periode wordt het effect van de begeleiding/extra ondersteuning geëvalueerd. Ook voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Deze evaluatie wordt vastgelegd.	Uit de evaluatie volgen vervolgstappen. Deze vervolgstappen worden vastgelegd.	De evaluatie wordt gedaan samen met ouders en de externe instanties die erbij betrokken waren.		
	6.1 Betrokkenheid	Ouders worden betrokken bij activiteiten zoals informatiebijeenkomsten, themabijeenkomsten, inloopmomenten.	Ouders nemen actief deel aan ouderactiviteiten. Tijdens de bijeenkomsten worden ouders voorzien van een passend en doelgroepgericht aanbod.	75% van de ouders van de VVE kinderen neemt actief deel aan alle georganiseerde activiteiten. Ouders voelen zich gemotiveerd en gestimuleerd om ook in de thuisituatie passende activiteiten met hun kinderen te ondernemen.	100% van de ouders van de VVE kinderen neemt deel aan alle georganiseerde ouderactiviteiten.	

6. Ouders	6.2 VVE Thuis	Het VVE Thuis aanbod wordt structureel ingezet. Er zijn 5/6 bijeenkomsten per jaar.	Verwachtingen en verantwoordelijkheden zijn helder. Ouders worden meegenomen en krijgen uitleg over het VVE Thuis programma.	75% van de VVE kinderen neemt deel aan VVE Thuis.	100% van de VVE kinderen neemt deel aan VVE Thuis.	
	6.3 Informeren	Pm'ers informeren ouders kort over de ontwikkeling van de kinderen tijdens het haal- en breng moment. Daarnaast zijn er (minimaal) 3 oudergesprekken waarin ouders worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind.	Ouders worden naast de haal- en brengmomenten via het ouderportaal op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen van hun kind.	De informatie wordt aangepast aan de populatie ouders (anderstalig/laaggeletterd)	Tijdens de informatiemomenten wordt rekening gehouden met de thuistaal van ouders. Er wordt zo nodig gebruik gemaakt van tolk of Pedagogisch cultureel adviseur van GGD.	
7. Doorgaande lijn	7.1 Samenwerking en afstemming	Pm'ers weten welke thema's er worden aangeboden in groep 1.	PM'ers en leerkrachten stemmen thema's en activiteiten op elkaar af.	PM'ers en leerkrachten organiseren activiteiten samen, voeren op eigen locatie uit.	PM'ers en leerkrachten organiseren activiteiten en voeren deze samen uit.	
	7.2 Warme overdracht	Pm'ers informeren ouders over de overdracht van gegevens en samenwerking met basisscholen binnen het IKC.	Voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht.	Er vindt een warme overdracht plaats in de vorm van een driehoeksgesprek. Hierbij wordt rekening gehouden met de thuistaal.	Terugkoppeling vanuit school nav de warme overdracht wordt opgepakt.	